

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ അരൺധകാണഡേ

॥ ചതുർദശഃ സർഗഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

|| ചതുർദശഃ സർഗഃ ||

പഞ്ചവടീമാർഗേ ജടായുഷോ ദർശനം തസ്യ ശ്രീരാമം പ്രതി സ്വസ്വ
വിസ്തരേണ പരിചയദാനം

അഥ പഞ്ചവടീം ഗച്ഛ -
നന്തരാ രഘുനന്ദനഃ |
ആസസാദ മഹാകായം
ഗൃധ്രം ഭീമപരാക്രമം ||3.14.1 ||

തം ദൃഷ്ട്വാ തൗ മഹാഭാഗൗ
വനസ്ഥം രാമലക്ഷ്മണൗ |
മേനാതേ രാക്ഷസം പക്ഷിം
ബ്രൂവാണൗ കോ ഭവാനിതി ||3.14.2 ||

തതോ മധുരയാ വാചാ
സൗമ്യയാ പ്രീണയന്നിവ |
ഉവാച വത്സ മാം വിദ്ധി
വയസ്യം പിതൂരാത്മനഃ ||3.14.3 ||

സ തം പിതൃസഖം മത്യാ
പൂജയാമാസ രാഘവഃ |
സ തസ്യ കുലമവ്യഗ്ര -
മഥ പപ്രച്ഛ നാമ ച ||3.14.4 ||

രാമസ്യ വചനം ശ്രുത്വാ
 കുലമാത്മാനമേവ ച |
 ആചചക്ഷേ ദ്വിജസ്തസ്മൈ
 സർവഭൂതസമുദ്ഭവം ||3.14.5 ||

പൂർവകാലേ മഹാബാഹോ
 യേ പ്രജാപതയോഭവൻ |
 താൻ മേ നിഗദതഃ സർവാ -
 നാദിതഃ ശൃണു രാഘവ ||3.14.6 ||

കർദമഃ പ്രഥമസ്തേഷാം
 വികൃതസ്തദനന്തരം |
 ശേഷശ്ച സംശ്രയശ്ചൈവ
 ബഹുപുത്രശ്ച വീര്യവാൻ ||3.14.7 ||

സ്ഥാണുർമരീചിരത്രിശ്ച
 ക്രതുശ്ചൈവ മഹാബലഃ |
 പുലസ്ത്യശ്ചാംഗിരാശ്ചൈവ
 പ്രചേതാഃ പുലഹസ്തമാ ||3.14.8 ||

ദക്ഷോ വിവസ്യാനപരോ -
 ിരിഷ്ടനേമിശ്ച രാഘവ |
 കശ്യപശ്ച മഹാതേജാ -
 സ്തേഷാമാസീച്ച പശ്ചിമഃ ||3.14.9 ||

പ്രജാപതേസ്തു ദക്ഷസ്യ
 ബഭൂവുരിതി വിശ്രുതാഃ |
 ഷഷ്ടീർദുഹിതരോ രാമ
 യശസ്യിന്യോ മഹായശഃ ||3.14.10 ||

കശ്യപഃ പ്രതിജഗ്രാഹ
 താസാമഷ്ടൗ സുമധ്യമാഃ |
 അദിതിം ച ദിതിം ചൈവ
 ദനുമപി ച കാലകാം ||3.14.11 ||

താമ്രാം ക്രോധവശാം ചൈവ
 മനും ചാപ്യനലാമപി |
 താസ്മു കന്യാസ്മതഃ പ്രീതഃ
 കശ്യപഃ പുനരബ്രവീത് ||3.14.12 ||

പുത്രാംസ്രൈലോക്യദർത്യൻ വൈ
 ജനയിഷ്യഥ മത്സമാൻ |
 അദിതിസ്തൻമനാ രാമ
 ദിതിശ്ച ദനുരേവ ച ||3.14.13 ||

കാലകാ ച മഹാബാഹോ
 ശേഷാസ്ത്വമനസോഭവൻ |
 അദിത്യാം ജജ്ഞിരേ ദേവാ -
 സ്ത്രയസ്ത്രിംശദരിന്ദമ ||3.14.14 ||

ആദിത്യാ വസവോ രുദ്രാ
 അശ്വിനൗ ച പരന്തപ |
 ദിതിസ്ത്വജനയത് പുത്രാൻ
 ദൈത്യാംസ്താത യശസ്വിനഃ ||3.14.15 ||

തേഷാമിയം വസുമതി
 പുരാസ്സീത് സവനാർണവാ |
 ദനുസ്ത്വജനയത് പുത്ര -
 മശ്വഗ്രീവമരിന്ദമ ||3.14.16 ||

നരകം കാലകം ചൈവ
 കാലകാപി വ്യജായത |
 ക്രൗഞ്ചീം ഭാസീം തഥാ ശ്യേനീം
 ധൃതരാഷ്ട്രീം തഥാ ശുകീം ||3.14.17 ||

താമ്രാ തു സുഷുവേ കന്യാഃ
 പഞ്ചൈതാ ലോകവിശ്രുതാഃ |
 ഉലൂകാഞ്ജനയത് ക്രൗഞ്ചീ
 ഭാസീ ഭാസാൻ വ്യജായത ||3.14.18 ||

ശ്യേനീ ശ്യേനാംശ്ച ഗൃധ്രാംശ്ച
 വ്യജായത സുതേജസഃ |
 ധൃതരാഷ്ട്രീ തു ഹംസാംശ്ച
 കലഹംസാശ്ച സർവശഃ ||3.14.19 ||

ചക്രവാകാംശ്ച ഭദ്രം തേ
 വിജ്ജേണൈ സാപി ഭാമിനീ |
 ശുകീ നതാം വിജ്ജേണൈ തു
 നതായാം വിനതാ സുതാ ||3.14.20 ||

ദശ ക്രോധവശാ രാമ
 വിജ്ജേണ്യപ്യാത്മസംഭവാഃ |
 മൃഗീം ച മൃഗമന്ദാം ച
 ഹരീം ഭദ്രമദാമപി ||3.14.21 ||

മാതംഗീമഥ ശാർദൂലീം
 ശ്യേതാം ച സുരഭീം തഥാ |
 സർവലക്ഷണസമ്പന്നാം
 സുരസാം കദ്രുകാമപി ||3.14.22 ||

അപത്യം തു മൃഗാഃ സർവേ
 മൃഗ്യാ നരവരോത്തമ |
 ഋക്ഷാശ്ച മൃഗമന്ദായാഃ
 സ്യമരാശ്ചമരാസ്തഥാ || 3.14.23 ||

തതസ്ത്വീരാവതീം നാമ
 ജ്ജേണ ഭദ്രമദാ സുതാം |
 തസ്യാസ്ത്വീരാവതഃ പുത്രോ
 ലോകനാഥോ മഹാഗജഃ || 3.14.24 ||

ഹർയാശ്ച ഹരയോപത്യം
 വാനരാശ്ച തപസ്വിനഃ |
 ഗോലാംഗുലാശ്ച ശാർദൂലീ
 വ്യാഘ്രാംശ്ചാജനയത് സുതാൻ || 3.14.25 ||

മാതംഗ്യാസ്ത്വഥ മാതംഗാ
 അപത്യം മനുജർഷഭ |
 ദിശാഗജം തു കാകുത്സഥ
 ശ്വേതാ വൃജനയത് സുതം || 3.14.26 ||

തതോ ദുഹിതരൗ രാമ
 സുരദീർഭ്യേ വൃജായത |
 രോഹിണീം നാമ ഭദ്രം തേ
 ഗന്ധർവീം ച യശസ്വിനീം || 3.14.27 ||

രോഹിൺയജനയദ് ഗാവോ
 ഗന്ധർവീ വാജിനഃ സുതാൻ |
 സുരസാജനയന്നാഗാൻ
 രാമ കദ്രുശ്ച പന്നഗാൻ || 3.14.28 ||

മനുർമനുഷ്യാഞ്ജനയത്
 കശ്യപസ്യ മഹാത്മനഃ |
 ബ്രാഹ്മണാൻ ക്ഷത്രിയാൻ വൈശ്യാ -
 ണ്ശൂദ്രാഞ്ച മനുജർഷഭ ||3.14.29 ||

മുഖതോ ബ്രാഹ്മണാ ജാതാ
 ഉരസഃ ക്ഷത്രിയാസ്തഥാ |
 ഊരുദ്യാം ജഇണിരേ വൈശ്യാഃ
 പദ്ദ്യാം ശൂദ്രാ ഇതി ശ്രുതിഃ ||3.14.30 ||

സർവാൻ പുൺയഫലാൻ വൃക്ഷാ -
 നനലാപി വൃജായത |
 വിനതാ ച ശുകീപത്രീ
 കദ്രുശ്ച സുരസാസ്വസാ ||3.14.31 ||

കദ്രൂർനാഗസഹസ്രം തു
 വിജ്ജേതേ ധരണീധരാൻ |
 ദ്വൗ പുത്രൗ വിനതായാസ്തു
 ഗരുഡോരുണ ഏവ ച ||3.14.32 ||

തസ്മാജ്ജാതോഹമരുണാത്
 സമ്പാതിശ്ച മമാഗ്രജഃ |
 ജടായുരിതി മാം വിദ്ധി
 ശ്യേനീപുത്രമരിന്ദമ ||3.14.33 ||

സോഹം വാസസഹായസ്മേ
 ദവിഷ്യാമി യദീച്ഛസി |
 ഇദം ദൂർഗം ഹി കാന്താരം
 മൃഗരാക്ഷസസേവിതം |

സീതാം ച താത രക്ഷിഷ്യേ
ത്വയി യാതേ സലക്ഷ്മണേ ||3.14.34 ||

ജടായുഷം തു പ്രതിപൂജ്യ രാഘവോ
മുദാ പരിഷ്വജ്യ ച സന്നതോഭവത് |
പിതൂർഹി ശുശ്രാവ സഖിത്വമാത്മവാൻ
ജടായുഷാ സങ്കമിതം പുനഃ പുനഃ ||3.14.35 ||

സ തത്ര സീതാം പരിദായ മൈമിലീം
സഹൈവ തേനാതിബലേന പക്ഷിണാ |
ജഗാമ താം പഞ്ചവടീം സലക്ഷ്മണോ
രിപൂൻ ദിധക്ഷൺശലഭാനിവാനലഃ ||3.14.36 ||

|| ഇത്യർഷേ ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ
അരൺയകാണഡേ ചതുർദശഃ സർഗഃ ||